

Nr 202

Av herr Nyberg, angående formerna för riksdagens högtidliga öppnande.

Formerna för riksdagens högtidliga öppnande har vid upprepade tillfällen diskuterats. Förslag i ärendet har också tillställts riksdagen. De har dock icke föranlett några åtgärder.

Sålunda hemställde dåvarande ledamoten av första kammaren herr David Ollén vid 1961 års riksdag att talmanskonferensen måtte få i uppdrag att i samråd med hovförvaltningen vidtaga sådana åtgärder att det högtidliga öppnandet i rikssalen på slottet »kunde försiggå i för riksdagens ledamöter värdigare och mera representativa former än vad hittills varit möjligt». Motionerna avslogs, då man ville avvakta de förändringar som författningsutredningens förslag kunde komma att medföra. Inför öppnandet av årets riksdag diskuterade talmanskonferensen bl. a. möjligheterna för riksdagens ledamöter att ta av ytterkläderna före inträdet i rikssalen, men överläggningen gav inga konkreta resultat. Ämnet togs också upp under remissdebatten.

Det kan icke förnekas att formerna för riksdagens högtidliga öppnande är mogna för omläggning. Särskilt gäller detta den ordning eller rättare sagt oordning som råder beträffande riksdagsledamöternas eget uppträdande. Den trängsel och »kamp» om sittplatserna som uppstår vid ledamöternas intåg gör inget gott intryck. Kontrasten gentemot det ceremoniel som i övrigt iakttas är slående. Processionen från riksdagshuset till slottet är också en företeelse som överlevt sig själv. Variationerna i klädsel från stram högtidsdräkt med ordnar till enkel vardagsdräkt måste väcka förundran hos den publik — visserligen fåtalig — som detta »evenemang» fortfarande samlar. Gudstjänsten i slottskapellet kunde hållas under enklare former än för närvarande utan att fördenskull förlora sin stämning av andakt och värdighet.

Erfarenheterna har visat att det är svårt att åstadkomma en förenkling av formerna kring riksdagens högtidliga öppnande. Det bör dock icke vara omöjligt. Processionen från riksdagen till slottet kan slopas. En uppdelning på olika dagar kan ske på sådant sätt att gudstjänsten i slottskapellet hålles dagen före det högtidliga öppnandet i riksdagen. I regel skulle alltså — med de ändringar som infallande helgdag kan föranleda — gudstjänsten hållas den 10 januari och det högtidliga öppnandet den 11 januari. Något grundlagsenligt hinder för en sådan ordning synes icke föreligga. Det bör

vara möjligt att bereda tid för gudstjänsten efter det att kamrarna samlats för talmansval m. m. och före riksdagsgruppernas sammanträden. Med dessa förändringar skulle också ceremonielet i rikssalen kunna omläggas och riksdagsledamöterna beredas tid och tillfälle att ta av ytterkläderna innan de tar plats i rikssalen. Huruvida några ytterligare förenklingar kunde ske utan att fördenskull ceremoniens högtidliga prägel gick förlorad borde närmare kunna undersökas genom hovförvaltningens och talmanskonferensens försorg.

Att avvakta de resultat som överläggningarna angående en ny författning kan leda till innan några reformer rörande riksdagens högtidliga öppnande vidtas synes numera knappast ha någon mening.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställs,

att riksdagen måtte uppdra åt talmanskonferensen att i samråd med hovförvaltningen undersöka möjligheterna till förenkling av formerna för riksdagens högtidliga öppnande, varvid bl. a. följande ändringar bör övervägas:

1. Processionen från riksdagshuset till Slottet slopas.
2. Gudstjänsten i slottskapellet hålles dagen före det högtidliga öppnandet i Slottet.
3. Riksdagens ledamöter beredes tillfälle att ta av ytterkläderna innan de vid riksdagens högtidliga öppnande tar plats i rikssalen.

Stockholm den 25 januari 1966

Olaus Nyberg